

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ

проекту наказу Міністерства освіти і науки України «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 06 березня 2015 року № 249»

I. Визначення проблеми

Проблема, яку передбачається розв'язати шляхом державного регулювання, полягає у тому, що на сьогодні Порядок замовлення на створення інформації, що відтворюється в документах про вищу освіту, та обліку документів про вищу освіту в Єдиній державній електронній базі з питань освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 06.03.2015 № 249, (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 25.10.2016 № 1280), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 05 травня 2015 р. за № 494/26939, не в повній мірі реалізує механізм використання закладами освіти технічних можливостей Єдиної державної електронної бази з питань освіти та зміни в законодавстві, що стосуються виготовлення документів про вищу освіту.

У зв'язку з цим виникла необхідність розробити відповідний проект регуляторного акта, який би врегулював проблемні питання щодо замовлення, виготовлення, видачі та обліку документів про вищу освіту закладами освіти.

Проект наказу Міністерства освіти і науки України «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 06 березня 2015 року № 249» (далі – Наказ) розроблено з метою приведення у відповідність з нормами Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту», Закону України «Про електронні довірчі послуги», Положення про Єдину державну електронну базу з питань освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки від 08 червня 2018 року № 620, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 05 жовтня 2018 року за № 1132/32584, Порядку замовлення на створення інформації, що відтворюється в документах про вищу освіту, та обліку документів про вищу освіту в Єдиній державній електронній базі з питань освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 06 березня 2015 року № 249, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 05 травня 2015 року за № 494/26939 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 25 жовтня 2016 року № 1280).

Згідно із зазначеними нормативно-правовими актами до нового Порядку замовлення, виготовлення, видачі та обліку документів про вищу освіту, який передбачено проектом Наказу введено поняття, що відсутні в діючому Порядку замовлення на створення інформації, що відтворюється в документах про вищу освіту, та обліку документів про вищу освіту в Єдиній державній електронній базі з питань освіти, затвердженому наказом Міністерства освіти і науки України від 06 березня 2015 року № 249, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 05 травня 2015 року за № 494/26939 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 25 жовтня 2016 року № 1280), зокрема такі як: «заклад освіти», «кваліфікований електронний підпис», «заклад вищої освіти із специфічними умовами навчання», терміни – «виготовлення документів про вищу освіту»,

«дублікат документа про вищу освіту», «замовлення документів про вищу освіту», «облік документів про вищу освіту».

Передбачено механізми замовлення на формування інформації, що відтворюється в документі про вищу освіту, з перевищенням ліцензованого обсягу та/або після закінчення терміну дії сертифікатів про акредитацію у закладі вищої освіти; обробки в ЄДЕБО замовлень на формування інформації, що відтворюється в документі про вищу освіту, з накладенням КЕП відповідального працівника розпорядника ЄДЕБО; змінено саму структуру Порядку; чітко окреслені основні функції розпорядника Єдиної державної електронної бази з питань освіти, технічного адміністратора Єдиної державної електронної бази з питань освіти та закладів освіти тощо.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни, іноземці	+	-
Держава	+	-
Суб'єкти господарювання	+	-

Проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів, оскільки питання, що порушуються у ній, не стосуються механізмів стихійного регулювання ціни, темпів і пропорцій суспільного виробництва.

Здобувачі вищої освіти навчаються в різних закладах освіти (університети, академії, інститути, коледжі, технікуми, училища тощо), які засновані на різних формах власності – державній, комунальній, приватній, натомість підходи до замовлення, виготовлення, видачі та обліку документів про вищу освіту повинні бути узгодженими й уніфікованими.

Проблема не може бути розв'язана за допомогою чинних регуляторних актів, оскільки Порядок замовлення на створення інформації, що відтворюється в документах про вищу освіту, та обліку документів про вищу освіту в Єдиній державній електронній базі з питань освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 06 березня 2015 року № 249, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 05 травня 2015 року за № 494/26939 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 25 жовтня 2016 року № 1280), не враховує зміни до законодавства, що стосуються виготовлення документів про вищу освіту.

II. Цілі державного регулювання

Основною ціллю прийняття акта є приведення Порядку замовлення на створення інформації, що відтворюється в документах про вищу освіту, та обліку документів про вищу освіту в Єдиній державній електронній базі з питань освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 06.03.2015 № 249,

(у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 25.10.2016 № 1280), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 05 травня 2015 р. за № 494/26939, у відповідність з нормами Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту», Положення про Єдину державну електронну базу з питань освіти.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1	Збереження існуючого стану. Спосіб є неприйнятним, оскільки залишаться проблеми з замовленням, виготовленням, видачею та обліком документів про вищу освіту
Альтернатива 2	Прийняття проекту акта сприятиме усуненню існуючих проблем при замовленні, виготовленні, видачі та обліку документів про вищу освіту; покращенню взаємозв'язку адміністрацій закладів освіти, Єдиної державної електронної бази з питань освіти, розпорядника ЄДЕБО; реалізації організаційних заходів, пов'язаних із забезпеченням функціонування Єдиної державної електронної бази з питань освіти

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Не потрібно нічого змінювати.	Витрати, пов'язані із обробкою звернень суб'єктів надання освітніх послуг, місцевих органів управління освітою, здобувачів освіти, громадян та інших учасників освітнього процесу щодо замовлення, виготовлення, видачі та обліку документів про вищу освіту. За оцінками, на це витрачається 192 години робочого часу співробітників Міністерства освіти і науки України в місяць, що веде до річних втрат у розмірі 248 832 грн.
Альтернатива 2	Затвердження нового Порядку замовлення, виготовлення, видачі та обліку документів про вищу освіту дозволить збалансувати інтереси всіх учасників процесу, та забезпечить реалізацію положень статті 40 Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту»,	Витрати, пов'язані із обробкою звернень суб'єктів надання освітніх послуг, місцевих органів управління освітою, здобувачів освіти, громадян та інших учасників освітнього процесу щодо замовлення, виготовлення, видачі та обліку документів про вищу освіту.

	Положення про Єдину державну електронну базу з питань освіти.	За оцінками, на це витрачатиметься 96 годин робочого часу співробітників Міністерства освіти і науки України в місяць, що веде до річних втрат у розмірі 124 416 грн.
--	---	---

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні	Витрати пов'язані із необхідністю звертатися за роз'ясненнями. Грошовий вимір витрат оцінити неможливо
Альтернатива 2	Врегулювання питань, пов'язаних з реалізацією прав осіб на отримання документів про вищу освіту (дублікатів документів)	Додаткові витрати відсутні

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

У ролі суб'єктів господарювання розглядаються суб'єкти надання освітніх послуг усіх форм власності та підпорядкування. Згідно зі статистичною інформацією «Вища освіта в Україні у 2018 році» Державної статистичної служби в Україні, в Україні здійснюють освітню діяльність 652 заклади вищої освіти, в яких у 2018/2019 навчальному році здобули вищу освіту (випущено) та яким передбачена видача документів про вищу освіту 56 271 осіб.

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	282	370			652
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	43,3%	56,7%			100%

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні	Витрати, пов'язані із замовленням, виготовленням, видачею та обліком документів

		про вищу освіту (дублікатів документів про вищу освіту) За оцінками, на це витрачається 120 годин робочого часу співробітників закладів освіти в місяць, що веде до річних втрат у розмірі 111 360 грн.
Альтернатива 2	Удосконалення механізму використання закладами освіти технічних можливостей Єдиної державної електронної бази з питань освіти та визначення більш чіткої процедури замовлення, виготовлення, видачі та обліку документів про вищу освіту	Витрати, пов'язані із замовленням, виготовленням, видачею та обліком документів про вищу освіту (дублікатів документів про вищу освіту) За оцінками на це витратиться 60 годин робочого часу співробітників закладів освіти в місяць, що веде до річних витрат у розмірі 55 680 грн.

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	0	Проблема існуватиме і надалі
Альтернатива 2	3	Прийняття акта усуне недоліки, пов'язані з існуючим механізмом замовлення, виготовлення, видачі та обліку документів про вищу освіту закладами освіти

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1	Відсутні	Витрати часу, пов'язані зі зверненнями учасників освітнього процесу до МОН за додатковими роз'ясненнями з питань замовлення, виготовлення, видачі та обліку документів про вищу освіту	Технічні проблеми замовлення, виготовлення, видачі та обліку документів про вищу освіту закладами освіти
Альтернатива 2	Виконання норм законодавства	Витрати часу, пов'язані з оперативністю та точністю замовлення,	Прийняття акта усуне недоліки, пов'язані з існуючим механізмом

		виготовлення, видачі та обліку документів про вищу освіту закладами освіти	замовлення, виготовлення, видачі та обліку документів про вищу освіту закладами освіти
--	--	--	--

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1	Не прийняття акта ускладнить механізм замовлення, виготовлення, видачі та обліку документів про вищу освіту закладами освіти	Негативних наслідків від прийняття акта не очікується
Альтернатива 2	Прийняття проекту акта забезпечить виконання норм Закону України «Про освіту» та Положення про Єдину державну електронну базу з питань освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки від 08 червня 2018 року № 620, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 05 жовтня 2018 року за № 1132/32584. Буде вдосконалено механізм замовлення, виготовлення, видачі та обліку документів про вищу освіту закладами освіти	Зазначений спосіб забезпечить досягнення поставлених цілей Негативних наслідків від прийняття акта не очікується

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

1. Механізми дії регуляторного акта.

Основним механізмом для розв'язання визначеної проблеми є прийняття проекту наказу «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 06 березня 2015 року № 249».

Цими змінами передбачається:

- 1) покращення взаємозв'язку між адміністраціями закладів освіти та Єдиної державної електронної бази з питань освіти;
- 2) удосконалення механізму використання відповідальними особами закладів освіти технічних можливостей Єдиної державної електронної бази з питань освіти;
- 3) визначення чіткої процедури замовлення, виготовлення, видачі та обліку документів про освіту закладами освіти.

2. Організаційні заходи впровадження регуляторного акта в дію.

Для впровадження цього регуляторного акта необхідно забезпечити інформування громадськості про вимоги регуляторного акта шляхом його оприлюднення на офіційному сайті Міністерства освіти і науки України.

Ризику впливу зовнішніх факторів на дію регуляторного акта немає.

Можлива шкода у разі очікуваних наслідків дії акта не прогнозується.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Від впровадження проєкту регуляторного акта негативних наслідків не очікується.

Реалізація проєкту регуляторного акта не потребує додаткових витрат з державного бюджету України, тому розрахунок бюджетних витрат не здійснювався.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії цього регуляторного акта встановлюється на необмежений термін, оскільки дія норм Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту» та Положення про Єдину державну електронну базу з питань освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки від 08 червня 2018 року № 620, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 05 жовтня 2018 року за № 1132/32584, на виконання яких розроблений проєкт регуляторного акта, за часом не обмежена.

Зміна строку дії акта можлива в разі зміни правових актів, на вимогах яких базується проєкт регуляторного акта.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Дія акта поширюється на заклади освіти незалежно від форми власності та підпорядкування.

Розмір надходжень до бюджету є непередбачуваним.

Реалізація наказу не потребує додаткових матеріальних та інших витрат зазначених закладів освіти.

З метою забезпечення високого рівня поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб щодо основних положень цього акта Міністерством освіти і науки України забезпечується оприлюднення його у встановленому законодавством порядку, зокрема, на офіційному веб-сайті Міністерства освіти і науки (<http://mon.gov.ua>) у розділі «Регуляторна політика».

Результативність цього акта буде відслідковуватись шляхом аналізу таких кількісних показників:

- кількість закладів освіти, що видають документи про вищу освіту;
- кількість випускників закладів вищої освіти;
- кількість виданих документів про вищу освіту.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Базове відстеження результативності дії регуляторного акта буде проводитися за допомогою заходів, спрямованих на оцінку стану впровадження

регуляторного акта та визначення ефективності та доцільності впровадженого регулювання, шляхом аналізу статистичних показників.

Повторне відстеження результативності наказу проводитиметься через рік після набрання чинності наказом.

Періодичне відстеження результативності наказу буде проводитись один раз на п'ять років після проведення заходів повторного відстеження наказу.

У разі виявлення нерегульованих та проблемних питань шляхом аналізу якісних показників дії цього акта буде внесено відповідні зміни.

Міністр

Ганна НОВОСАД

Додаток 1
до аналізу впливу регуляторного акта

ВИТРАТИ
на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають
внаслідок дії регуляторного акта

Порядковий номер	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	-	-
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	-	-
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень	-	-
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/ приписів тощо), гривень	-	-
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень	-	-
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень	-	-
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	-	-
8	Інше (уточнити), гривень	55 680	278 400
9	РАЗОМ (сума рядків: 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8), гривень	55 680	278 400
10	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання, одиниць	652	652
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 x рядок 10), гривень	36 303 360	181 516 800

Розрахунок відповідних витрат на одного суб'єкта господарювання

Вид витрат	У перший рік	Періодичні (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо	-	-	-

Вид витрат		Витрати на сплату податків та зборів (змінених/нововведених) (за рік)		Витрати за п'ять років
Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів)		-		-
Вид витрат	Витрати* на ведення обліку, підготовку та подання звітності (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій за рік	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам (витрати часу персоналу)	-	-	-	-

Вид витрат	Витрати* на адміністрування заходів державного нагляду (контролю) (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій та усунення виявлених порушень (за рік)	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/ приписів тощо)	-	-	-	-

Вид витрат	Витрати на проходження відповідних процедур (витрати часу, витрати на експертизи, тощо)	Витрати безпосередньо на дозволи, ліцензії, сертифікати, страхові поліси (за рік - стартовий)	Разом за рік (стартовий)	Витрати за п'ять років
Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних / обов'язкових експертиз,	-	-	-	-

сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо)				
---	--	--	--	--

Вид витрат	За рік (стартовий)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо)	-	-	-

Вид витрат	Витрати на оплату праці додатково найманого персоналу (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу	-	-